

SWEDSECS DISCIPLINNÄMND

BESLUT 2018-03-06
2018:07SwedSec Licensiering AB
Licenshavaren**BESLUT**

Disciplinnämnden meddelar licenshavaren en erinran.

SKÄLBakgrund

Licenshavaren var vid tiden för de aktuella händelserna anställd som företagschef hos ett anslutet företag och innehavare av aktiv licens hos SwedSec Licensiering AB (SwedSec). Inom ramen för sin anställning har han även till viss del arbetat som företagsrådgivare.

Företaget har anmält att licenshavaren överträtt sina befogenheter genom att ensam ha beslutat om relaxering samt att dokumentationen i ärendet varit bristfällig.

Med hänvisning till företagets anmälan har SwedSec begärt att disciplinnämnden meddelar licenshavaren en erinran.

Företaget har anfört i huvudsak följande:

Regelöverträdelserna uppmärksammades via en incidentrapport. Under våren och sommaren 2017 styckades fastigheten XX upp i 23 fastigheter. Av dessa relaxerades 14 (tomter) så att pantbrevens belastade endast de nio fastigheter som inte var sålda. I ärendet har inget frisläppande eller utbyte av säkerhet skett, men det har varit fråga om en väsentlig ändring av säkerhet då den in-tecknade arealen har minskat från ca 120 000 kvm till ca 58 000 kvm. Det är rekvisitet ”ändring av säkerhet” som företaget hänvisar till och inte att ändringen skulle vara ”väsentlig”. Krediten var på 20 Mkr, men för hela intressegemenskapen uppgick det totala beloppet till 80 Mkr. Beslut om relaxering har fattats av licenshavaren ensam. Eftersom ingen amortering skedde på kundens kredit i företaget och det totala engagemanget uppgick till 80 Mkr, hade den instans där licenshavaren ingår inte rätt att fatta beslut om förändring av säkerhet. Enligt företagets interna regler skulle beslutet i stället ha fattats av

styrelsens kredit- och riskutskott, som hade fattat det ursprungliga kreditbeslutet. – Samtliga interna regler finns tillgängliga på företagets intranät. Vidare hålls löpande utbildningar i praktisk tillämpning av det interna regelverket. Licenshavaren har hävdade att instruktionerna var otydliga och därför har ändrats. Företagets interna regelverk revideras regelbundet och den av licenshavaren refererade förändringen var en del av 2017 års revidering. Företaget anser att den tidigare versionen av instruktionen var tillräckligt tydlig. Licenshavaren har en juris kandidatexamen och har arbetat med krediter inom bank i decennier samt genomgått godkänd utbildning vid KTH för värdering av fastigheter. Företaget anser därför att han borde vara väl införstådd med att om en fastighets areal reduceras påverkas fastighetens pantvärde, vilket måste föranleda ett nytt kreditbeslut i behörig instans.

Vidare har dokumentationen av beslutet om relaxering bedömts vara bristfällig och inte i enlighet med företagets regelverk. De som deltar i kreditbesluten ska säkerställa att kreditärendet är fullständigt och att processen för kreditbeviljning följs. Den enda dokumentation som påvisats är ett brev till Lantmäteriet som är undertecknat av licenshavaren och ytterligare en tjänsteman och som således inte uppfyller företagets krav på ett kreditbeslut. Den andra tjänstemannen har inte heller uppfattat brevet som ett kreditbeslut, utan – enligt ordalydelsen – som en begäran om verkställande av ett tidigare fattat beslut rörande relaxering. Det borde t.ex. finnas dokumentation avseende ny värdering, förändring av amorteringsplan och påverkan på risken. Företaget anser inte, som licenshavaren hävdar, att det är ”normal gång” eller för den delen ett ansvar för kundstödsfunktionen att dokumentera och redovisa behöriga beslut. Företaget anser inte att brevet kan bedömas som ett beslutsunderlag, utan snarare ska ses som ett verkställande av ett tidigare fattat beslut.

Det finns inget som tyder på att licenshavaren har erhållit någon ekonomisk vinning på grund av det inträffade. Det har inte heller framkommit något som tyder på att företaget eller kunden lidit någon ekonomisk skada. Licenshavaren har erhållit en skriftlig varning från företaget för det inträffade.

Licenshavaren har förnekat att han gjort sig skyldig till någon regelöverträdelse. Han har anfört i huvudsak följande:

Han har under många år arbetat med kreditgivning och ändring av säkerheter och erhållit utbildning och kunskap i ämnet. Han är väl medveten om att de flesta förändringar i en fastighet påverkar dess värde. Grunden i detta ärende är dock den delegering av kreditbeslut som anges i företagets instruktion. Att ärendet skulle vara ett enmansbeslut samtidigt som företaget redovisar en handling underskriven av två tjänstemän känns anmärkningsvärt. Om detta inte är att anse som ett beslut, vill han se den beslutshandling som han ensam undertecknat. Att två tjänstemän undertecknar anses utgöra bevis för konsensus avseende innehållet. Att antyda att beslut har tagits i enskildhet i ett ärende som minst en gång per år följs upp på styrelsenivå faller på sin egen orimlighet.

Om pantbrev frisläpps ska motsvarande belopp amorteras. Företaget har medgett att inget frisläppande av säkerhet har skett. Därmed finns inget amorteringskrav och således inget beslut i ordinarie instans. I stället väljer företaget att hänvisa till ett väsentlighetsrekvisit. Ett rekvisit som inte finns i instruktionen och därmed inte bör tillmätas någon betydelse. Således äger den instans där han är ledamot rätt att fatta beslut. Han och hans kollega var vid det aktuella tillfället behöriga att fatta beslut i den instansen. Att kollegan, som undertecknat handlingen tillsammans med honom, inte skulle ha förstått innebörden har han svårt att förstå, då han betonat att de var behöriga att ta beslutet eftersom inga pantbrev skulle frisläppas. Han vet också att kollegorna är måna om att fatta korrekta beslut, så det ter sig orimligt att kollegan skulle skriva på en säkerhetsändring utan något beslut. Han har således inte tagit ett enmansbeslut och anser att det fanns stöd i det då gällande regelverket för den instans han menar har tagit beslutet. – Det kan också noteras att företaget efter detta valt att ändra lydelsen i instruktionen så att det numera krävs beslut lägst i den instans där beslutet ursprungligen fattades. Han har förordat en ändring av regeln och när företaget sedan ändrat den – vilket helt förändrat innebörden – blir hans tolkning att företaget ansett ändringen som nödvändig. Vidare kan det noteras att företaget har valt att behålla ett annat avsnitt i instruktionen oförändrat, vilket innebär att avsnitten numera motsäger varandra. Otydlighet eller tveksamhet i tolkning varken bör eller ska läggas enskilda rådgivare till last.

Vad avser dokumentationen är det en normal gång att behörigt beslut dokumenteras och redovisas av företagets kundstödsfunktion. Incidentanmälan gjordes i samband med att kundstödet kontaktade kreditchefen. Handlingen borde endera ha undertecknats eller återremitterats med hänvisning till att beslutet kunde tas i den instans där han var ledamot. – Han anser sammantaget att han inte har brutit mot företagets instruktioner.

Överväganden

Ingen av parterna har begärt muntlig förhandling. Disciplinnämnden har tagit del av handlingarna i ärendet.

Disciplinnämnden gör följande bedömning.

I ärendet är klarlagt att förändring av säkerhet har skett genom en halvering av fastighetens in-tecknade areal under våren 2017. Enligt företagets instruktion om delegering av kreditbeslut, i den lydelse som då gällde, omfattade delegationen bl.a. förändring av säkerhet. Bestämmelsen kompletteras emellertid av en annan bestämmelse i instruktionen, enligt vilken ett beslut om förändring av säkerhet som omfattas av generell säkerhet – t.ex. frisläppande av pantbrev vid försäljning av fastighet – får beviljas av lägst den instans där licenshavaren var ledamot samt att detta gäller under förutsättning att motsvarande belopp som frisläpps amorteras på kundens engagemang i företaget men om så inte sker ett nytt beslut ska fattas i behörig instans. Disciplinnämnden delar SwedSecs bedömning att reglerna inte kan anses tillräckligt tydliga i fråga om vilken instans som ska fatta beslut när det inte är fråga om frisläppande av säkerhet och när någon amortering inte sker. Att licenshavaren

tolkat bestämmelserna på sätt han gjort bör därför inte leda till någon disciplinär åtgärd från nämndens sida.

Beslutet om relaxering ska emellertid enligt företagets regler dokumenteras enligt god kreditpraxis samt vid var tid gällande regelverk. Att dokumentation upprättas och arkiveras är avgörande för att företaget inför Finansinspektionen ska kunna visa att den har och tillämpar adekvata rutiner för dokumentation och för att kunna ta tillvara sina intressen i händelse av en tvist med kund.

Det i ärendet aktuella brevet till Lantmäteriet kan inte anses utgöra tillräcklig dokumentation av beslutet. I detta avseende har alltså enligt nämndens mening en överträdelse skett. Som SwedSec har anfört är det fråga om en enstaka överträdelse som, såvitt framkommit, inte lett till någon skada för företaget. Påföljden bör därför kunna stanna vid en erinran.

På disciplinnämndens vägnar

Ann-Christine Lindeblad

I nämndens beslut har deltagit justitierådet Ann-Christine Lindeblad, justitierådet Petter Asp, civilekonomen Ragnar Boman, direktören Jack Junel och f.d. chefsjuristen Jan Persson.